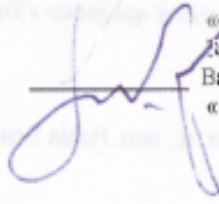

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту та адміністрування

«Завідувач»
Завідувач кафедри
Василь КРИЖКО
« 27 » серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти

УПРАВЛІННЯ РЕФОРМАМИ

Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Освітньо-професійна програма	«Управління закладом освіти»
Факультет	гуманітарно-економічний

Бердянськ, 2021

Робоча програма «Управління реформами» для здобувачів вищої освіти спеціальності
011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійної програми «Управління закладами освіти»

Розробник: Надія ВСНЦЕВА д.п.н., доц.

Робочу програму схвалено на засідання кафедри менеджменту та адміністрування від
« 27» серпня 2021 року (протокол № 2).

Завідувач кафедри

Василь КРИЖКО

Гарант освітньо-професійної програми

Василь КРИЖКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів -4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вільного вибору здобувача	
	Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки		
Змістових модулів –3	Освітньо-професійна програма: Управління закладами освіти	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 120		2021-2022	2021-2022
		Семестр	
Мова викладання - українська		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи студента - 3		Освітній ступінь: магістр	16 год.
	Практичні, семінарські		
	16 год.		6 год.
	Самостійна робота		
	88		106
	Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 32/88 (27%/73%)

для заочної форми навчання – 14/106 (12%/88%)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Управління реформами» є: формування у майбутніх здобувачів сучасного системного мислення та комплексу спеціальних вмінь, практичних знань, навичок та особливостей проведення реформ у галузі освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління реформами» є: формування у студентів системи знань з теорії та методології управління реформами; теоретичні основи реформ в Україні; розвиток системного мислення та комплексу системних знань і вмінь щодо розуміння необхідності проведення реформ та управління ними у стратегічному розвитку сучасних освітніх організацій; еволюцію наукових підходів до розуміння сутності реформування; формування вміння проводити моніторинг та аналіз стану внутрішніх ресурсів освітніх установ та розробляти рекомендації щодо управління структурними змінами; використання інструментарію інформаційних технологій та практичних методів реалізації реформ.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади процесу реформування

Тема 1. Теоретичні основи реформування.

Сутність поняття “реформа”. Теоретичне обґрунтування проведення реформ в Україні. Специфіка проведення реформ в Україні в галузі освіти. Особливості здійснення реформ в соціальній та гуманітарній сферах країни.

Тема 2. Природа та джерела процесу реформування

Історіографія проблеми. Історіографічний метод як загальнотеоретичний підхід до здійснення пошуків. Історіографічні надбання досліджуваної проблеми – реформування освіти в Україні у 1899–1991 рр. Джерельна база проблеми. Історіографічний пошук стосовно різних етапів реформування освітніх реформ. Історіографія проблеми за групами: історико-педагогічна історіографія та історіографія інших наук (історія України, галузеве управління тощо). Періоди проведення освітніх реформ. Реформування освіти в Україні

Змістовий модуль 2. Традиції та інновації в управлінні освітою

Тема 3. Лідерство та керівництво в процесі реформування.

Роль керівництва в управлінні реформами в освіті. Стратегії поведінки керівника: раціонально-емпірична, нормативно-перевиховна, владно-насиленницька, адаптивна. Менеджер і лідер: спільні та відмінні риси. Детермінанти ефективності менеджера як лідера в процесі проведення освітніх реформ: особистість лідера, загальна ситуація, стиль лідерства і управління реформами в освіті. Характерні риси ефективного освітнього лідерства.

Тема 4-5. Традиції та інновації в управлінні освітою.

Традиційні методи управління в освітній галузі. Традиційні методи управління змінами в організації: методи, орієнтовані на людей і культуру, методи, орієнтовані на завдання та технології, методи, які концентруються на проведенні змін безпосередньо в роботі співробітників та їх груп, методи, орієнтовані на структуру та стратегію. Сучасні методи управління освітніми установами та їх застосування. Основні показники оцінювання ефективності проведення реформ в галузі освіти.

Змістовий модуль 3. Сучасні тенденції реформування в освіті

Тема 6. Управління опором змінам.

Природа і феномен опору реформам і змінам. Причини опору змінам. Силу й інтенсивність опору змінами. Види опору змінам. Форми опору, властивості, чинники. Основні принципи подолання опору персоналу. Підходи до подолання опору в галузі освіти.

Тема 7-8. Сучасні концепції реформування в освіті.

Стратегія розвитку освітньої галузі як складової адміністративної реформи. Шляхи оптимізації структури управління освітньою галуззю. Фактори, що визначають напрями, структуру та послідовність освітніх реформ на регіональному рівні в Україні. Узгодження менеджеріального та наукового підходів до управління процесами реформування освіти в Україні. Особливості організації управління в освітній сфері на сучасному етапі розвитку України.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла	інд	с.р.		л	п	ла	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади процесу реформування												
Тема 1. Теоретичні основи реформування.	20	2	2			16	20	2	2			16
Тема 2. Природа та джерела процесу реформування	20	2	2			16	20	2	2			16
Разом	40	4	4			32	40	4	4			32
Змістовий модуль 2. Традиції та інновації в управлінні освітою												
Тема 3. Лідерство та керівництво в процесі реформування	20	2	2			16	20					20
Тема 4-5. Традиції та інновації в управлінні освітою	20	4	4			12	20					20
Разом	40	6	6			28	40					40
Змістовий модуль 3. Сучасні тенденції реформування в освіті												
Тема 6. Управління опором змінам	20	2	2			16	20	2				18
Тема 7-8. Сучасні концепції реформування освіти.	20	4	4			12	20	2	2			16
Разом	40	6	6			28	40	4	2			34
Загалом	120	16	16			88	120	8	6			106

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
1	Теоретичні основи реформування.	2	2
2	Природа та джерела процесу реформування	2	2
3	Лідерство та керівництво в процесі реформування	2	-
4-5	Традиції та інновації в управлінні освітою	4	-
6	Управління опором змінам	2	2
7-8	Сучасні концепції реформування освіти	4	2
Разом		16	8

5. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
1	Теоретичні основи реформування.	2	2
2	Природа та джерела процесу реформування	2	2
3	Лідерство та керівництво в процесі реформування.	2	-
4-5	Традиції та інновації в управлінні освітою	4	-
6	Управління опором змінам	2	-
7-8	Сучасні концепції реформування освіти	4	2
Разом		16	6

* Зміст практичних (семінарських) занять розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)

6. Самостійна робота *

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
1	Теоретичні основи реформування.	16	16
2	Природа та джерела процесу реформування	16	16
3	Лідерство та керівництво в процесі реформування.	16	20
4-5	Традиції та інновації в управлінні освітою	12	20
6	Управління опором змінам	16	18
7-8	Сучасні концепції реформування освіти	12	16
Разом		88	106

* Зміст практичних (семінарських) занять розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)

7. Методи навчання

Словесні (пояснення, розповідь, бесіда); наочні (презентації); методи стимулювання освітньої діяльності (метод навчальної дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи активного навчання (вирішення ситуаційних задач (кейсів), робота в малих групах); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю, метод письмового контролю).

8. Методи контролю

Рейтингова система оцінювання передбачає використання поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретної роботи та регулюється «Положенням про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у БДПУ» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/Kryterii_ocin_2020.pdf). Поточна рейтингова оцінка складається з балів, які здобувач отримує за такі види освітньої діяльності із засвоєння змістового модуля: систематичність та активність роботи на семінарських заняттях; виконання завдань для самостійного опрацювання.

Оцінювання знань під час семінарських і практичних занять має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Системою нарахування балів передбачена максимальна кількість балів під час практичних занять – 12 балів. Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій; 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; 6) пізнавальна активність під час заняття. Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім шістьом зазначеним критеріям (повна відповідність – 2 бали, часткова – 1). При оцінюванні практичних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком освітнього процесу).

За виконання завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують: від 1 до 4 балів (відповідно до складності виконаних завдань). Тема № 4-5 та Тема № 7-8 оцінюється в 6 балів. Таким чином, за відповіді на практичних заняттях здобувачі максимально можуть отримати 72 бали, за виконання самостійної роботи (за бажанням студентів) – 28 балів. Загалом – 100 балів.

Всі отримані бали згідно з Методикою переведення показників успішності знань здобувачів вищої освіти перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3		
T1	T2	T3	T4-5	T6	T7-8	100
16	16	16	18	16	18	

	Кількість балів				
	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота	Разом
1	2	3	4	5	7
Змістовий модуль 1.					
Тема 1		0-12		0-4	0-16
Тема 2		0-12		0-4	0-16
Разом за змістовим модулем 1		0-24		0-8	0-32
Змістовий модуль 2.					
Тема 3		0-12		0-4	0-16
Тема 4-5		0-12		0-6	0-18
Разом за змістовим модулем 2		0-24		0-10	0-34

Змістовий модуль 3.					
Тема 6		0-12		0-4	0-16
Тема 7-8		0-12		0-6	0-18
Разом за змістовим модулем 6		0-24		0-10	0-34
Всього		72		28	0-100

Шкала оцінювання : національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

(повний комплект методичного забезпечення розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>))

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Конспекти опорних лекцій з тем курсу (повний текст розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)).
4. Завдання та методичні вказівки до семінарських занять (повний текст розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)).
5. Завдання для самостійної роботи (повний текст розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)).
6. Рекомендована література.
7. Інформаційні ресурси.
8. Питання для самоперевірки.
9. Питання для підсумкового контролю.

13. Рекомендована література

Базова

1. Адісес Іцхак. Управління змінами. К: "Book Chef", 2018. 640с.
2. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240 с.
3. Буднік М. М., Курилова Н. М. Управління змінами: підручник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 226 с.
4. Освітня реформа: результати та перспективи. *Інформаційно-аналітичний збірник*. К : МОН. Інститут освітньої аналітики. 2019. 227с.
5. Пічугіна Т. С., Ткачова С.С., Ткаченко О.П. Управління змінами: навчальний

посібник. Харків: ХДУХТ, 2017. 226с.

Допоміжна

1.Березовська-Чміль О. Соціальна політика та механізми її реалізації в Україні (політологічний аналіз): монографія. Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2013. 67 с.

2. Береза А. В. Реформування публічної влади: сучасні концепції та політична практика: монографія. К. : Логос, 2012. 359 с.

3.Венцева Н.О. Інтеграція в освіті як чинник сталого розвитку суспільства. EDUCATION FOR ACHIEVING SUSTAINABLE DEVELOPMENT [Monograph]. Katowice : Katowice School of Technology, 2020. 342 p., (P.7-12)

4.Венцева Н. О. Місія педагогічної деонтології у вихованні української еліти на початку ХХ ст. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр.* Вип.2. Бердянськ : БДПУ., 2018. С.52-59.

5.Гордеев М., Соболев М. Закономерности организационных изменений [Электронный ресурс]. URL : <http://quality.eup.ru/MATERIALY6/zakonorgi.html>

6. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. К. : НАДУ, 2011. Т. 6 : Державна служба / наук.-ред. кол. : С. М. Серьогін (співголова), В. М. Сороко (співголова) 2011. 524 с.

7.Реформування публічного управління: теорія, практика, міжнародний досвід: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, 31 жовт. 2014 р. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр.; [редкол.: Іжа М. М. та ін.]. Одеса: ОРІДУ НАДУ. 2014. 455 с.

8.Реформування публічного управління: теорія, практика, міжнародний досвід: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, присвяч. 20-річчю утворення ін-ту, 29-30 жовт. 2015 р. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр.; [редкол.: Іжа М. М. та ін.]. Одеса: ОРІДУ НАДУ. 2015. 393 с.

9. Кремень В., Левовицьк Т., Огнев'юк В., Сисоєвої С. Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія : монографія. К. : ТОВ "Видавниче підприємство "ЕДЕЛЬВЕЙС", 2013. 460 с.

10. Крутиков В. К., Дорожкина Т. В., Зайцев Ю. В., Федорова О. В. Управление изменениями : учебно-метод. пособ. Калуга : ИП Шилин «Эйдос», 2014. 85 с.

11. Кужева С. Н. Управление изменениями [Электронный ресурс]. URL : <http://www.twirpx.com/file/809453/>

12. Четверікова Л. О. Соціальна політика: навч. посіб. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Філософ.-т. каф. політології, 2014. 217 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.history.org.ua> – Інститут історії Національної академії наук України.
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> — Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського.
3. <https://www.liga.net/> — інформаційно-довідкова система з нормативно-правової інформації.